

Omraade alene og ikke vise sig i de ydre Forhold. See vi tilbage til Kristendommens første Tider, have vi jo Exempler nok paa, at denne Strid ikke er bleven paa Sindets indre Omraade, men ogsaa har viist sig i det Ydre. Naar man seer hen til Kirkehistorien, som det ærede Medlem kjender meget bedre end jeg, men som jeg dog ogsaa kjender nok til, for at kunne hævde min Paastand ad historisk Veie, vil man finde mangfoldige Beviser for, at denne Strid virkelig har gjort sig bethdelig gjældende ogsaa i de ydre Forhold. Naar det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Vicht) har udtalt sin Frygt for at aabne Kirken for den fremmede Præst, saa troer jeg ikke, at han tilstrækkelig har sat sig ind i Vægsfolks, i Tilhørernes Stilling. Det ærede Medlem maa betænke, at der er maaste ikke saa faa Menigheder her i Landet, som ikke have den Lykke at have Præster, som de i tilstrækkelig Grad kunne føle sig opbyggede ved, og for disse Menigheder troer jeg rigtignok, at det kunde være et begrundet Ønske, om de nu og da i deres egen Kirke kunde faae Leilighed til at høre Mænd, der bedre end deres egen Præst tilfredsstille deres begrundede Fordringer. Naar den høitærede Minister har omtalt, at det var Tiggermunkenes, der i Middelalderen bevirkede Trafaldb fra den romerske Kirke, og derved vilde bevise, at Faren kunde være den samme i den protestantiske Kirke, naar disse Præster, saaledes som det er foreslaaet i Lovudkastet, fik Ret til at reise omkring og forkynde Ordet, saa troer jeg dog ikke, at den Sammenligning holder Stik, eller at der er en saadan Fare at befrygte. Vi maae betænke, at det ikke er til Mænd udenfor Folketirken, men indenfor den, at denne Tilladelse skal gives, og jeg kan ikke troe, at disse Mænd stulde bestrebe sig for at rive Folk ud af den Kirke, hvoraf de selv ere Medlemmer.

J. A. Hansen: Det synes, som om Grundlovens § 80 nu paany særligt drages

frem; for at man kan tillægge den en anden Betydning end den, vi siden 1849 have tillagt den; man synes pludselig at have kastet sig over den, for at gjøre en Betragtning gjældende, som det kun har været muligt for enkelte Theologer udenfor denne Sal at opdage, og denne Betragtning skal nu føres ind paa Rigsdagen. Man stulde troe, at den Maade, hvorpaa vi ligeoverfor denne § 80 hidtil ere gaaede frem med Hensyn til den folkekirkelige Lovgivning, maatte overbevise Enhver om, at det nu er for sildigt i den Henseende at gjøre nye Betragtninger gjældende, thi Rigsdagens Opfattelse af den er slaaet fast i Rivet som den rette, og den lader sig ikke udsthyde ved, at man kommer med gammeldags, katholisk-kirkelige Forklaringer. Hvad er det, der siges i Grundlovens § 80? „Folketirkens Forfatning ordnes ved Lov“. Ja, siger man, men det er en organisk Lov, der menes; man skal have en Lov, som ordner Folketirken organisk, og før den er givet, kan man ikke komme med Lovforslag som det foreliggende. Her maa jeg nu strax gjøre opmærksom paa, at det er sagt saa ofte og viist saa klart, at Grundloven paa ingen Maade bruger Udtrykket „ved Lov“ saaledes, at den dermed mener ved „een Lov“. Der er tværtimod mange Paragrafer i den, som vise lige det Modsatte, saaledes §§ 22, 76, 87, 88 og 96, hvori der ogsaa er Tale om, hvad der skal skee „ved Lov“, og hvoraf det er klart, at Meningen ikke er „ved een Lov“, men at de i disse Paragrafer omhandlede Spørgsmaal kun kunne afgjøres ad Lovgivningens og ikke ad administrativ Veie. Man er altsaa uberettiget til i denne Paragraf at tillægge disse Ord en anden Betydning, end de have i de andre Paragrafer; men lad os nu dog gaae ud fra, at de her havde en saadan anden Betydning, saa er det dog klart, at der ikke fra Statsstyrelsens Side har viist sig nogen Længsel efter at faae en kirkelig Forfatning; jeg kan idetmindste ikke erindre, at der i de senere Aar er fremkommet noget Forslag fra Regjeringen i den Retning. Den ærede Rigsdagsmand for Hol-